

## Internetconsultatie IAK

### Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op [www.naarhetiak.nl](http://www.naarhetiak.nl) (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

#### 1. Wat is de aanleiding?

Met de Wet veiligheid op school zijn scholen per 1 augustus 2015 verplicht jaarlijks te monitoren hoe het staat met de veiligheid van hun leerlingen.<sup>1</sup> Deze wet vormde het sluitstuk van het plan van aanpak tegen pesten.<sup>2</sup> Scholen zijn verplicht om actief beleid te voeren gericht op de bevordering van de veiligheid, en om pesten structureel aan te pakken en daartoe de veiligheid op school te monitoren. Op basis daarvan kunnen zij bijdragen aan het tegengaan van pesten en het vergroten van de veiligheid op school.

Opdat scholen een instrument gebruiken dat een realistisch beeld van de veiligheid op hun school geeft, is in de memorie van toelichting bij de wet omschreven aan welke minimale vereisten een dergelijke monitoringsinstrument dient te voldoen. In de Wet doeltreffender regeling van het onderwijstoezicht (een initiatiefwet van de Kamerleden Bisschop, Van Meenen en Rog) is de grondslag opgenomen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (amvb) de eisen, die aan de uitvoering van de monitoring veiligheid op school worden gesteld, te kunnen uitwerken.<sup>3</sup>

Het voornemen tot het treffen van de amvb is op meerdere momenten aan de orde gekomen in de communicatie met de Tweede Kamer.<sup>4</sup>

In dat kader wordt nu uitwerking gegeven aan de vereisten in een amvb. Zoals aangegeven in de initiatiefwet heeft de uitwerking betrekking hebben op de volgende onderdelen:

- de aandachtsgebieden die het instrument inzichtelijk maakt,
- de representativiteit van het instrument, en
- de frequentie waarmee het instrument wordt ingezet.

#### 2. Wie zijn betrokken?

Bij de uitwerking van de vereisten, zoals die zijn omschreven in de memorie van toelichting bij de Wet veiligheid op school, zijn destijds scholen, de sectororganisaties en de Inspectie van het Onderwijs betrokken. Nu, een aantal jaar na de inwerkingtreding van de wet, is er door de diverse partijen ervaring opgedaan bij de implementatie van de wet. Vanuit de wens om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de bestaande praktijk is bij de uitwerking van deze amvb opnieuw gesproken met de belanghebbenden. Daarbij kwam naar voren dat de eisen, zoals aangegeven in wet en memorie van toelichting, volstaan.

#### 3. Wat is het probleem?

---

<sup>1</sup> De wet zag op het wijzigen van de Wet op het primair onderwijs; Wet op het voortgezet onderwijs; Wet op de expertisecentra; Wet primair onderwijs BES en Wet voortgezet onderwijs BES.

<sup>2</sup> *Kamerstukken II 2014/15*, 34130, nr. 3, p. 5.

<sup>3</sup> *Kamerstukken II 2014/15*, 33862, nr. 12 herdruk. De artikelen die werden gewijzigd zijn: artikel 4c Wet op het primair onderwijs; artikel 3b Wet op het voortgezet onderwijs; artikel 5c Wet op de expertisecentra; artikel 6a Wet primair onderwijs BES en artikel 4a Wet voortgezet onderwijs BES..

<sup>4</sup> *Kamerstukken II 2017/18*, 29240, nr. 76, p. 13; *Kamerstukken II 2017/18*, 29240, nr. 79; *Handelingen II 2017/18*, 60, item 27, p. 3; *Kamerstukken II 2017/18*, 29240, nr. 82, p. 2-3..

Het doel van de Wet veiligheid op school is dat scholen een veiligheidsbeleid voeren waarbij enerzijds wordt ingezet op de bestrijding van (sociale) onveiligheid en pesten op school en anderzijds op de preventie ervan. Uit onderzoek is gebleken dat het monitoren van de veiligheid van leerlingen op school essentieel is om te komen tot een passende aanpak. Scholen moeten op basis van de Wet veiligheid op school jaarlijks monitoren of zij slagen in deze opzet. Hierbij hebben scholen een kwalitatief goed instrument nodig dat hen een realistisch beeld geeft van de veiligheid op school en eventuele problemen zodat zij het beleid daarop kunnen aanpassen.

Omdat het hier gaat om een zorgplicht waar de scholen aan moeten voldoen is het zaak dat deze zorgvuldig in wet en regelgeving wordt uitgewerkt. Door de vereisten waaraan de monitoringsinstrumenten dienen te voldoen op objectieve wijze vast te leggen in deze amvb gelden voor scholen gelijke en inzichtelijke minimumcriteria zodat zij allen een kwalitatief goed instrument kunnen inzetten.

#### 4. Wat is het doel?

Door de vereisten waaraan het monitoringsinstrument dient te voldoen op objectieve wijze vast te leggen in deze amvb wordt verzekerd dat de monitor relevante informatie zal opleveren op basis waarvan de school kan handelen. Dit helpt de school bij het zo goed mogelijk verzekeren van de veiligheid van de leerlingen op school.

Het vaststellen van deze amvb heeft bovendien als doel om er voor te zorgen dat scholen zelfstandig in staat zijn om vast te kunnen stellen wanneer een instrument ter monitoring van de veiligheid van leerlingen op school voldoet aan de eisen die in de verschillende onderwijswetten worden gesteld. Dit biedt rechtszekerheid aan de scholen.

Met het vastleggen van de vereisten in deze amvb wordt ook een in regelgeving vastgelegd kader gegeven op basis waarvan de inspectie toezicht kan houden en daarmee kan de inspectie voldoen aan haar taak om toezicht te houden op het naleven van de wettelijke deugdelijkheidseisen door scholen.

#### 5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Met de Wet doeltreffende regeling van het onderwijstoezicht is het onderscheid tussen de twee taken van het toezicht, het beoordelen en het bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs, helder neergezet. Daarbij is ook een grondslag opgenomen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur de eisen, die aan de uitvoering van de monitoring veiligheid op school worden gesteld, te kunnen uitwerken. De monitor van de veiligheid is een deugdelijkheidseis en deze dient derhalve bij of krachtens de wet te worden geregeld.

#### 6. Wat is het beste instrument?

Voortvloeiend uit de Wet doeltreffender regeling van het onderwijstoezicht is ligt het voor de hand de vereisten die aan de monitor van de veiligheid van de leerlingen worden gesteld uit te werken in een amvb.

#### 7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De gevolgen voor de scholen zijn beperkt. In de praktijk monitoren bijna alle scholen in het funderend onderwijs de veiligheid. Er is een beperkt aantal scholen waarvoor het op dit moment nog geen vaste praktijk is om de resultaten van de monitoring door te geven aan de inspectie. In het afgelopen schooljaar (2017-2018) heeft respectievelijk circa zeventig en negentig procent van de scholen voor basis- en voortgezet onderwijs de gegevens aan de inspectie wel geleverd. Voor deze scholen heeft deze amvb dus geen administratieve lasten tot gevolg. Het doorgeven van de gegevens aan de inspectie wordt verzorgd door de instrumentenmakers en -leveranciers. De school dient hiervoor slechts vooraf toestemming te geven. Aangezien enkel toestemming hoeft te worden gegeven door het bevoegd gezag zijn - voor de scholen die dit

niet reeds hebben gedaan - de administratieve lasten gering.

Er is geen toename van de regeldruk voor de scholen, omdat wordt aangesloten bij de bestaande praktijk en sprake is van het hernieuwd vastleggen van reeds eerder (bij de wettelijke zorgplicht) geformuleerde criteria. Dit betekent dat instrumentenmakers van de monitors geen aanpassingen hoeven door te voeren en scholen ook geen ander beleid hoeven te gaan voeren.

Omdat er geen sprake is van een nieuwe verplichting en er ook met de invulling van de inhoudelijke vereisten aan de monitor direct wordt aangesloten bij de staande praktijk, zal deze amvb geen verdere financiële gevolgen hebben voor scholen of de bedrijven die de monitoringsinstrumenten maken. Ditzelfde geldt voor de gevolgen voor de rijksbegroting.

De amvb heeft geen directe gevolgen voor burgers of het milieu.